

 s e d a ş	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	1/12	01

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu prosedürün amacı, Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş. (SEDAŞ) faaliyetleri sonucu oluşan tüm atıkların T.C. mevzuat hükümleri doğrultusunda çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde muamele edilmesini (toplama, ayırma, depolama, geri dönüştürme, tekrar kullanma ve bertaraf etme) ve en aza indirilmesini, tehlikeli atık alanlarının etkin ve mevzuata uygun şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

Bu prosedür, SEDAŞ Elektrik Dağıtım Sistemi faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan esas ve yardımcı malzemelerin atıkları ile ofislerde ve binalarda çalışanlar tarafından üretilen kâğıt, cam, plastik, metal vb. atıklar ve revirden kaynaklanan atıklar da dâhil olacak şekilde tehlikeli/tehlikesiz tüm atıkları kapsar.

2. SORUMLULUKLAR

Bu prosedür Arge Kalite ve Çevre Müdürlüğü tarafından hazırlanır ve yönetim sistemlerine uygunluğu Arge Kalite ve Çevre Müdürlüğü tarafından kontrol edilir. Arge Kalite ve Çevre Müdürü ve Regülasyon, Strateji ve Uyum Direktörü onayı ile yayınlanır.

3. REFERANSLAR

ISO 14001:2015 Madde 8.1

ISO 45001:2018 Madde 8.1

Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması (ADR)

Atık Yönetimi Yönetmeliği

4. TANIMLAR

Şirket: Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş. (SEDAŞ)

Atık: Sağlıklı kullanım süresi dolmuş, niteliği bozulmuş ya da yanlış kullanıma maruz kalmış, faaliyetler sonucu ve/veya kazara kirlenmiş ya da kirliliğin önlenmesi amacıyla kullanılmış, kirlenmiş alanın iyileştirilmesi çalışmaları sonucu ortaya çıkan, bulunan ortamdaki uzaklaştırılmak istenen tehlikeli ve tehlikesiz maddelerin tümü, hurda.

Atık Üreticisi: Faaliyetleri sonucunda atık oluşumuna neden olan kişi ve/veya atığın bileşiminde veya yapısında değişikliğe neden olacak ön işleme, karıştırma veya diğer işlemleri yapan herhangi bir gerçek kişi veya departman.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	2/12	01

Koltuk (Bölge) Depoları (KD): İşletme çalışmalarının aksatılmadan yürütülmesi için ihtiyaç duyulacak malzemelerin stoklanıp korunduğu, Bölge Müdürlüğü sorumluluğunda olan depolardır.

Bertaraf etmek: Atıkların geçici olarak depolandıkları alanlardan uzaklaştırılması için tekrar kullanma, geri dönüşüm ya da geri kazanım seçeneklerinden herhangi birinin kullanılmadığı durumda, çevre ve insan sağlığı açısından zararsız hale getirmek suretiyle mühendislik yöntemlerini kullanarak (kompostlaştırma, yakma, düzenli depolama) nihai uzaklaştırma yöntemi.

Evsel Atık: SEDAŞ yerleşke ve binalarından tüketim faaliyetleri neticesinde oluşan veya kullanım süresi dolan, uzaklaştırılması istenen tehlikeli ve zararlı katı atık kapsamına girmeyen atıklar. Örnek: Üretim/hizmet faaliyeti neticesinde oluşanlar haricindeki kağıt, cam, plastik, metal, mobilya vs.

Geri dönüşüm: Geri dönüştürme, potansiyel olarak faydalı malzemelerin israf olmasını önlemek, yeni ham maddelerin tüketilmesini azaltmak, enerji kullanımını azaltmak, "geleneksel" atık bertaraf etme gereğini azaltarak hava kirliliğini (yakmadan kaynaklanan) ve su kirliliğini (çöp depolamadan kaynaklanan) azaltmak ve sera gazı salınımlarını bakir üretime kıyasla düşürmek için, kullanılmış malzemelerin süreçten geçirilip orijinal amaçlı ya da enerji geri kazanımı hariç olmak üzere organik geri dönüşüm dâhil diğer amaçlar için yeniden işlenmesini kapsar.

Geri kazanım: Tekrar kullanım ve geri dönüşüm kavramlarını da kapsayan; atıkların özelliklerinden yararlanılarak içindeki bileşenlerin fiziksel, kimyasal veya biyokimyasal yöntemlerle başka ürünlere veya enerjiye çevrilmesini kapsar.

Tekrar kullanma: Tekrar kullanma, bir nesneyi birden çok kez kullanmaktır. Bu terim, nesnenin aynı işlev için yeniden kullanıldığı geleneksel tekrar kullanmayı ve yeni işlev için kullanıldığı yeni ömürlü tekrar kullanmayı içerir.

Katı atık: Bertaraf edilmek istenilen ve çevresel hususlarla ilgili olarak kontrol altında tutulması gereken katı malzemeler.

SEDAŞ Ana Depoları (AD): Kocaeli (Körfez) ve Bolu olmak üzere 2 adet olan ve yönetimi SEDAŞ Malzeme Planlama ve Lojistik Müdürlüğünde olan, İşletme ve Yatırım malzemelerinin

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü

 s e d a ş	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	3/12	01

tamamını ve Tehlikeli/Tehlikesiz Atık Geçici Depo Alanlarını bünyesinde bulunduran SEDAS'ın ana depolarıdır.

Tehlikeli Atık: Atıkların çevre ve insan sağlığına yönelik muhtemel olumsuz etkilerini önlemek için, uzaklaştırma sürecinde özel işlemler gerektiren biyolojik, kimyasal ve fiziksel özellikte yanıcı-yakıcı, tutuşucu, zehirleyici, tahriş edici, korozif, kanserojen, yok edici ve/veya diğer bir madde ile etkileşimi sonucu zararlı ve tehlikeli olabilen atık maddelerdir.

Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanı: Tesis sahası içerisinde, sızdırmaz beton zeminli, üzeri kapalı, dökülme ve sızıntılara karşı önlem alınmış, farklı atıklar için farklı bölümler oluşturulmuş ve tehlikeli atıkların kodlarına göre bu bölümlerde ayrı olarak uygun şekilde (gerektiğinde konteynir içerisinde) depolanacağı alandır.

Tehlikesiz/ İnert (Etkisiz) Atık: Fiziksel, kimyasal veya biyolojik olarak önemli derecede herhangi bir değişime uğramayan, çözünmeyen, yanmayan, fiziksel veya kimyasal olarak reaksiyona girmeyen, biyolojik bozulmaya uğramayan veya temas ettiği maddeleri çevreye veya insan hayatına zarar verecek şekilde etkilemeyen ve toplam sızıntı kabiliyeti ve eko toksisitesi önemsiz miktarda olan, özellikle yüzey ve yeraltı suyu kirliliği tehlikesi oluşturmayan atıklardır. Atık Yönetimi Yönetmeliğinin EK-IV'ünde (*) ile işaretlenmemiş atıklardır.

Tehlikesiz Atık Geçici Depolama Alanı: Tesis sahası içerisinde, sızdırmaz beton zeminli, farklı atıklar için farklı bölümler oluşturulmuş ve farklı atıkların bu bölümlerde ayrı olarak uygun şekilde (gerektiğinde konteynir içerisinde) depolanacağı alandır.

Tıbbi atık: Revirden kaynaklanan ve enfeksiyöz (Enfeksiyon yapıcı etkenleri taşıdığı bilinen veya taşınması muhtemel kan ve kan ürünleri olmak üzere, ayrıca patolojik materyal ile bulaşmış eldiven, örtü, çarşaf, bandaj, flaster, tamponlar gibi atıklar), patolojik (Vücut dokuları veya sıvıları, vücut parçaları; kan ve diğer vücut sıvılarını kapsayan atıklar) ve kesici-delici (Şırınga, enjektör ve diğer tüm deri altı girişim iğneleri, bisturi, bıçak, serum seti iğnesi, kırık cam, ampul, kırılmış cam tüp gibi batma, delme, sıyrık ve yaralanmalara neden olabilecek atıklar) atıklardan oluşan bulaşıcı hastalık riski bulunan atık.

Farmasötik atık: Kullanma süresi dolmuş veya artık kullanılmayan, ambalajı bozulmuş, dökülmüş ve kontamine olmuş ilaçlar, aşılar, serumlar ve diğer farmasötik ürünler ve bunların artıklarını ihtiva eden kullanılmış eldivenler, hortumlar, şişeler ve kutuları, kapsar ve Atık Yönetimi Yönetmeliğine göre muamele edilir.

PCB: Poliklorlu Bifenil

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	4/12	01

Mobil Atık Takip (MoTAT) Sistemi : Her bir taşıma işlemine ilişkin bilgilerin kaynağında kayıt altına alınması, atık taşıma firma ve araçların lisanslandırılması, atık yüklü araçların seyir halindeyken izlenmesi ve bu şekilde atık taşıma işlemlerinin etkin bir şekilde denetlenmesi amacıyla hazırlanan çevrimiçi sistemdir.

Taşıma Kontrol Numarası (TKN): Atık üreticileri/yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından atık transfer talebi onaylandığında MoTAT sisteminde üretilen ve yalnız atık üreticisi/yetkilendirilmiş kuruluş tarafından görülen numaradır.

5. UYGULAMA

5.1. Atık Yönetimi

Atıkları kaynağında ayırma, tekrar kullanma, geri dönüştürme ve bertaraf etme hakkında farkındalık yaratmak, yayınlanan prosedür ve talimatların uygulanması konusunda himayesinde çalışanlara öncü ve örnek olmak, atık azaltma projelerine destek olmak, tüm birimler tarafından faaliyetler esnasında kullanılacak olan malzemelerin kullanım veya bertaraf aşamasında çevreye ve insan sağlığına zarar vermeyecek veya en az zarar verecek şekilde tasarlanan ürünlerden seçilmesine özen göstermek konularında tüm yöneticiler sorumludur.

Tüm yöneticiler faaliyetleri kapsamında kullanılacak malzeme seçimlerinde, çevreye minimum zarar verecek şekilde malzeme şartnamelerinin hazırlanmasından, hizmet alımlarında ise yine çevreye minimum zarar verecek şekilde hizmet şartnamelerinin hazırlanmasından sorumludur. Arge Kalite ve Çevre Departmanı tarafından, sorumlularınca hazırlanan malzeme ve hizmet şartnameleri çevre etkilerini azaltmak amaçlı değerlendirilerek gerekli düzenlemeler ilave edilir.

SEDAŞ Arge Kalite ve Çevre Departmanı, tüm atıkların geri kazanım/bertarafa gönderilmesi sirkülasyonu için gerekli ortamı ve Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanının etkin ve güvenli depolanması için gerekli yasal düzenlemelerin sürekliliği üst yönetim desteği ile sağlar.

Arge Kalite ve Çevre Departmanı Şirket faaliyetleri kapsamındaki çevre yönetimi operasyonlarının Çevre Mevzuatı hükümlerine uygun gerçekleştirilmesine öncülük ve rehberlik ederek uyulması gerekli şartları ortaya koyar. Atık yönetimi ile ilgili iç kontrol sisteminin kurulmasını ve işletilmesini sağlar. Aynı zamanda Arge Kalite ve Çevre Departmanı, atık ayırma, tekrar kullanma, geri dönüştürme ve bertaraf etme hakkında farkındalık yaratmak için çalışmalar yapar.

Yüklenici çalışanları da dahil tüm SEDAŞ Çalışanları atık üretimini önlemek veya atıkların kaynağında ayrı toplanarak en aza indirilmesi esasına uygun olarak kendileri ile ilgili çalışmalarını gerçekleştirir.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü

 s e d a ş	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	5/12	01

5.2. Atığın Niteliğinin Belirlenmesi

Şirket'in faaliyet alanı içerisindeki sahalarda ve Şirket faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan atıkların tümü meydana geldiği sahalarda/atığın kaynağında bekletilmeksizin ilgili birim/yüklenici tarafından yüklenici veya SEDAŞ depo sahalarına ulaştırılır.

Şirket bünyesinde yürütülen faaliyetler sonucu açığa çıkan tehlikeli atıklar (dağıtım trafosu, pano, atık yağ, kesiciler, aküler, ampul, floresan, kontamine atık, kontamine ambalaj, toner, kartuş vb.) diğer atıklardan ayrı ve tanımlı bölme/konteynirlarda Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarında depolanır.

Metal, cam, kâğıt ve plastik içerikli, üzerinde veya içerisinde yiyecek kalıntısı içermeyen ambalaj atıkları idari binalardaki geri dönüşüm kutularına atılarak ilgili Belediyelerin toplama planına göre bağlı buldukları yerel belediyelere iletilir.

Hurda olduğuna karar verilen mobilyalar İdari İşler Yetkilileri tarafından buldukları bölgenin bağlı olduğu ana depolara gönderilmek suretiyle uzaklaştırılırlar. İdari İşler Yetkilileri tarafından, ihtiyaç fazlası olduklarına karar verildiği durumda ise Satın Alma Müdürlüğüne yapacakları talep ile istekli alıcılara satılırlar.

Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL) ise yine İdari İşler Müdürlüğü ve Malzeme Planlama ve Lojistik Müdürlüğü yetkilileri tarafından Tehlikeli Atık Depolama Alanlarında tanımlı alanlarda muhafaza edilmek üzere oluştukları ilgili sahalarda bekletilmeden ana depolara teslim edilirler.

Tıbbi atıklar, üzerinde (Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nde belirlendiği gibi) tehlikeli atık simgesi bulunan kalın, kırmızı torba veya kutu içinde, özel olarak ayrılmış atık kutularının içerisinde depolanırlar. Tıbbi atıklar, evsel ve diğer atıklardan ayrı tutulur ve revirlerdeki İşyeri Hekimleri ve/veya diğer sağlık personeli tarafından ilgili Belediyelerce belirlenmiş ve Şirket tarafından sözleşme imzalanmış tıbbi atık toplamaya yetkili firmalara teslim edilir. Bu teslimat sonrasında Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisine haber verilmelidir. Teslimat aşamasında Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi tarafından MoTAT Sisteminde atık taşıma talebi oluşturularak ilerlenir.

BT Müdürlüğü ve Destek Hizmetler Müdürlüğüne ait elektronik atıklar , depo sahalarının içerisinde konumlandırılmış olan Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarında tanımlı bölmelerde muhafaza edilirler. Tehlikeli Atık Depolama Alanına giriş-çıkış ve kayıt işlemleri

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü

 s e d a ş	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	6/12	01

Malzeme Planlama ve Lojistik Departmanı tarafından gerçekleştirilir. BT Müdürlüğüne ait atık malzemeler Kullanıcı Desteği Görevlileri tarafından sözleşmeli atık firmasına teslim-tesellüm kaydı ile teslim edilir.

Atık yağ ya da başka bir kimyasalın bulaşmış olduğu kirli bez, paçavra, üstübü vb. malzemeler, atık alanında tanımlı bölmelerde bulunan kapalı kaplarda saklanır ve belirlenen kod ile bertarafa gönderilir.

Kullanım ömrü dolan ve/veya artık Şirket faaliyetlerinde (ofis ve saha) değerlendirilmesi mümkün olmayan tüm malzemeler yönetildikleri süreç birim/bölümleri tarafından depolanmak üzere belirlenen sahaların kapasitesi doğrultusunda muhafaza edilerek kapasite dolduğunda Şirket depo alanlarına sevk edilir. Şirket depolarında demontaj/kullanım ömrü dolan malzeme ile ilgili verilecek atık veya ihtiyaç fazlası kararı doğrultusunda Şirket faaliyet sahalarından mevzuata uygun şekilde uzaklaştırılması sağlanır.

5.3. Atıkların Geçici Depolanması

SEDAŞ' ın faaliyet alanı içerisinde ve SEDAŞ faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan ve kullanılamayacağı düşünülen SEDAŞ tarafından temin edilen malzemelerin tümü meydana geldiği sahalarda uygun şekilde biriktirilerek ilgili birim/yüklenici tarafından SEDAŞ depo sahalarına kontrol edilmek üzere ulaştırılır. Yüklenicinin işlemleri neticesinde kendine ait veya Yapım Şartnamesinde yüklenici sorumluluğunda olduğu belirtilen atıklar yine yüklenici tarafından şartnameye uygun olarak muamele edilir. SEDAŞ sorumluluğundaki atıkların (hurdaların) depolanma yeri SEDAŞ depolarıdır. Bölge Müdürlüğü ne bağlı çalışan, tesis vb. işlerini yürüten yüklenicilerin faaliyetleri esnasında meydana gelen uygunsuz olduğu belirlenen malzemeler, sahaların kapasitesi doğrultusunda muhafaza edilerek kapasite dolduğunda SEDAŞ Ana Depolarına veya Sakarya Bölge Deposuna (Sakarya Bölge Müdürlüğüne bağlı ekipler tarafından üretilen atıklar için) bu prosedüre uygun şekilde teslim edilir. Depolara alınan malzemeler değerlendirme sonucunda demontaj veya atık olarak muamele edilmesi sağlanır.

Ana depolar ve Sakarya Bölge Deposu dışında geri kazanıma gönderilmelerine kadar geçen sürede trafo ve yağ gibi içerisinde tehlikeli kimyasal bulunan malzemeler yalnızca dökülme paletlerinin üzerinde ve maksimum 7 gün bekletilir.

Dökülme paletlerinin içerisinde biriken sıvılar, bölge depo sorumlusu tarafından beton zemin üzerinde dökülme paletinin tahliye vanasından sızdırmaz varillere alınarak veya üstübü veya absorban malzeme ile emdirilerek tehlikeli atık olarak merkezi depolara gönderilir.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü

 s e d a ş	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	7/12	01

Dağıtım trafosu, pano, hücre, yağ gibi kullanımı için uygunsuz bulunan ve Bölge Depolarında bekletilmesine izin verilmeyen malzemelerin haricindeki diğer uygunsuz malzemeler, Bölge Depolarında bulunması projelendirilmiş olan her bir atık grubu için ayrı tanımlanmış konteynirlarda ayrı ayrı biriktirilir. Konteynirlarda biriktirilen uygunsuz malzemeler uygun bir taşıma aracını dolduracak seviyeye geldiğinde bölge depo sorumlusu tarafından SEDAŞ Lojistik ekibine bilgi verilerek ilgili SEDAŞ Ana Depolarına gönderimi için talepte bulunulur. Uygunsuz malzemeler birbiri ile ve/veya başka malzemelerle karıştırılmayacak şekilde Ana Depolara (Sakarya İlindeki Bölge Depoları ise Sakarya Bölge Deposuna) gönderilir. Sahadan sökülen köşkler, Bölge Depolarına (Sakarya Bölge Deposu hariç) götürülemez ve buralarda depolanamaz. Köşkler sadece tehlikeli atık geçici depolarında muhafaza edilir.

Herhangi bir faaliyet sonucu merkezi depo sahalarına iletilmesi kararlaştırılan uygunsuz malzemenin hurda/ demontaj/ arızalı olup olmadığı teslimat sırasında Malzeme Kalite ve Kontrol, Bakım ve Onarım Yönetimi Prosedürüne göre karar verilerek teslim eden birim tarafından açılan rezervasyonda net olarak belirtilir.

Malzemeler, tanımlı ölçü birimleri ve teslim tarihleri açıkça belirtilen rezervasyon çıktısı ile birlikte depo görevlilerine teslim edilir.

Bölge Depolarında Operasyon Yöneticisi, her uygunsuz malzeme için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından belirlenen atık kodları yardımı ile uygunsuz malzemenin konacağı yeri belirler.

Depo görevlileri tarafından teslim alınan malzeme(ler), demontaj ve sistemde tekrar kullanılabilceği kararı verilmiş ise depo sahasında belirlenen uygun alanda depolanır. Ancak bu malzemelerde depoda bulunduğu esnada ya da teslimat esnasında depo görevlileri tarafından herhangi bir tehlikeli maddenin sızıntı/akıtma/damlama durumu tespit edildiği durumda, sorunlu malzeme derhal Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanında ilgili bölmeye alınır ve sahada sızıntının olduğu alan saçınıtı kitinin ve/veya emici pedlerin yardımıyla temizlenir. Durum hakkında bilgi depo görevlileri tarafından Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi ve malzemeyi teslim eden Birim /Bölüme Anlık Kaza/Olay Bildirim Formu ile iletilir.

Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarında, depodan sorumlu çalışanlar tehlikeli kodla tanımlanmış atıkların giriş tarihi ve tanımlı ölçü birimini SAP sistemi üzerinden takip ederek en fazla 6 ay (180 gün) süre ile geçici olarak depolar.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü

 s e d a ş	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	8/12	01

Malzeme Planlama ve Lojistik Müdürlüğünün sorumluluk alanında bulunan atıkların belirlenmiş olan süreler zarfında SEDAŞ sahalarından uzaklaştırılabilmesi amacıyla Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi her sözleşme dönemi için bir kereye mahsus olmak kaydıyla gerekli evrakları ekinde beyan ederek Satın Alma Sorumlusuna talepte bulunur. Atıkların uzaklaştırılması için Satın Alma Müdürlüğüne iletilecek olan talebin ekinde yer alacak şartnamenin çevre hususları ile ilgili kısımları hazırlamak Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi sorumluluğundadır. Satın Alma Müdürlüğü belirlenen çerçevede izinli/lisanslı ya da Geçici Faaliyet Belgesi bulunan firmalar arasında Satın Alma Politikası doğrultusunda gerçekleştireceği ihale sonucu belirlenecek firma(lar) ile belirli süreli sözleşme(ler) yapar. Bu süre boyunca atıklar depodan sorumlu çalışan tarafından, belirlenmiş olan bu firmalara teslim edilir .

İhale sonucu ile belirlenen, atıkların gönderildiği sözleşmeli atık taşıma ve bertaraf etme şirketlerinin lisansları Satın Alma Müdürlüğü tarafından dosyalanır ve Arge Kalite ve Çevre Müdürlüğü ile paylaşılır.

Herhangi bir engel bulunmaması durumunda Depo Uzmanı atıkları Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi tarafından listelenen, Satın Alma Müdürlüğü tarafından sözleşmeyle bağlanan ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından lisans verilmiş firmalara teslim eder. Sakarya Bölge Deposunda, bu işlemlerin sistemsel kısmı (mal çıkışları, irsaliye kesilmesi, tartım işlemleri, miktar teslim formlarının oluşturulması, lisanslı atık firmalarına teslimi) oluşturulan sanal depo üzerinden Cihaz Kalibrasyon Uzman Yardımcısı tarafından takip edilir.

5.4. Tehlikeli/Tehlikesiz Atık Geçici Depolama Alanı Kullanımı

SEDAŞ Merkezi Depo Sahaları ve Sakarya Bölge Deposu içerisinde bulunan Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarının her biri ayrı bölmeden ya da kasadan oluşur. Bu bölmelerin her biri ayrı bir atık grubunu muhafaza etmek için tasarlanmıştır ve sürekli kilitli tutulurlar. Depolarda mesai bitiminden sonra anahtarlar güvenlik görevlisine teslim edilir. Herhangi bir uygunsuz malzeme veya atık girişi yapılması gerektiği durumda güvenlik görevlileri mutlaka ilgili depo sorumlusuna bilgi verir. Anahtar sürekli depo görevlilerinde bulunur. Her bir bölmede Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından belirlenen atık kodu listesi doğrultusunda tanımlanmış olan atık grubu veya o gruba ait uygunsuz malzeme depolanabilir. Bölmede depolanan atığın atık kodu listesinde belirlenmiş olan kodu ile bölmenin kapısında yazan atık grubu kodu aynı olmalıdır.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü

 s e d a ş	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	9/12	01

Tehlikesiz atıklar depo sahalarında tanımlanmış alanlarda sızdırmaz beton zemin üzerinde en fazla 1 yıl süre ile geçici olarak muhafaza edilir.

Tehlikesiz olarak sınıflandırılmış olan ancak operasyon ya da depo teslimatı sırasında şebeke operasyon görevlileri tarafından yağ vb. bir kimyasalla kirlendiği tespit edilen atıklar derhal tehlikeli atık alanına alınır ve tehlikeli atıkların depolanabilecekleri süreye uygun şekilde atık koduna uygun lisanslı firmaya teslim edilerek Şirket sahalarından uzaklaştırılır.

Depo sorumluları, teslim edilen tehlikeli atıkları belirlenen atık kodlarına ve bölmelerin kapılarında bulunan tabelalara göre sınıflandırarak kilitli bölmelerde muhafaza edilmek üzere koordinasyonu sağlarlar.

Atıkların muamelesi sırasında sahada meydana gelebilecek herhangi bir döküntü ve/veya sızıntı durumunda toprağın ve suyun kirlenmesini önlemek için döküntü/sızıntı kitlerinde bulunan sosis, yastık, emici pedlerden biri veya birkaçı döküntü/sızıntının durumuna göre kullanılır. Döküntü ve Sızıntı Kitleri her zaman için Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarının yakınında kolay ulaşılabilecek şekilde tutulur ve içerisinde bulunan herhangi bir malzemenin azalması durumunda depo görevlileri tarafından Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisine bilgi verilir. Döküntü Kiti içerisinde kullanılmış olan herhangi bir malzeme kirlenmiş sayılır ve tehlikeli atık olarak muamele görür. Ayrıca atık depolama alanında işaretli yerlerde yangın söndürme tüpleri her zaman hazır bulundurulur ve bu tüplerin kullanılabilir durumda olması İş Güvenliği Uzmanları tarafından sağlanır.

Bölge Depolarında biriken uygunsuz malzemelerin yani tehlikeli/tehlikesiz potansiyel atıkların ana depolara taşınması Bölge Müdürlüğünün yönetimindeki araçlar ile gerçekleştirilir. Bölge Müdürlüğü tarafından planlanan çalışmalar için gerekli malzemelerin ana depodan alınması için yönlendirdikleri araçlara, ilgili bölge deposunda biriken uygunsuz malzemelerde yüklenecek Operasyon Yöneticileri bilgisi ve planlaması dâhilinde Şebeke Operasyon Görevlisi tarafından ana depoya gönderilir. Planlamadaki esas; bu prosedürde belirtilen bölge depolarında bekleme süreleri ile gidiş ve dönüş doluluklarının sağlanmasıdır.

Bunun haricinde SEDAŞ Lojistik ekibinin bölge depolarına malzeme sevkiyatlarında kullandığı araçlara sığabilecek hacimdeki uygunsuz malzemeler, araç kapasitesini dolduracak miktara ulaştığında Şebeke Operasyon Görevlisi tarafından (Operasyon Yöneticileri bilgisi dahilinde) SEDAŞ Lojistik ekibine e-mail yoluyla bildirilir. SEDAŞ Lojistik ekibi bölge depolarından gelen bu bildirimleri dikkate alır ve bölge depolarına yapılacak olan malzeme sevkiyatının geri dönüş yükü olarak sevkiyat planlamasını yapar.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü

 s e d a ş	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	10/12	01

Ana depoya iade edilecek malzemeler malzeme kodu bazında birbirinden ayrı olacak şekilde araçlara yüklenir.

Tehlikeli atık geçici depolama alanları yılda iki kez Tehlikeli / Tehlikesiz Atık Geçici Depolama Alanı Denetim Formu ile , Bölge Depolarının her biri yılda bir kez Demontaj Malzeme (Koltuk Depo) Depolama Alanı Denetim Formu ile Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi tarafından kontrol edilir. Kontrol sonuçları Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi tarafından ilgililere raporlanır. Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi tarafından kontrol esnasında tespit edilen uygunsuzluklara ilişkin, ilgililerce herhangi bir aksiyon alınmadığı veya geri bildirim yapılmadığı tespit edildiğinde, bu durum ilgili bir üst yöneticiye raporlanır. Bunun haricinde ilgili depo sorumlusu tarafından gözle kontroller herhangi bir periyoda ya da kurala bağlı kalmaksızın sürekli gerçekleştirilir. Ayrıca Ana Depo Denetleme Formu ile 2 ayda bir ana depolarda, Koltuk Depo Denetim Formu ile 6 ayda 1 koltuk depolarda SEDAS Lojistik ekibi tarafından denetleme yapılır. Bu denetimler sırasında Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanlarında herhangi bir uygunsuzluk tespit etmesi durumunda SEDAS Lojistik ekibi, Kalite ve Çevre ekibi ile bilgi paylaşımında bulunur.

5.5. Atık Teslimi

Tüm atıklar, bertaraf etme sahasına taşınmadan önce tartılırlar. Bu bilgi, sevk irsaliyesine yazılır ve aynı zamanda firma tarafından MoTAT sistemine girilir.

Atıkların buldukları yerde gömülmelerine, dökülmelerine veya yetkisiz kişi ve kuruluşlara verilmek suretiyle uzaklaştırılmalarına izin verilmez. Atıkların teslimi için yalnızca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı onaylı sahalar ve sahada üretilen atıkların taşınması ve bertaraf edilmesi/geri kazanımı için yeterlik sahibi kişi ve kuruluşlar kullanılır.

Atık taşıma ve bertaraf etme firmaları, şirket gerekleri ve yasal gerekler açısından yeterliliklerini saptamak üzere Arge Kalite ve Çevre Müdürlüğü tarafından değerlendirilirler. Atık firmalarının tüm dokümanları (ruhsatları, izinleri, sigorta belgeleri vb.) Satın Alma Müdürlüğü tarafından alınır, muhafaza edilir ve her atık gönderiminden önce depodan sorumlu çalışan tarafından kontrol edilir. Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi tarafından rutin olarak yapılan depo denetimlerinde atık gönderimine ilişkin kayıtlar incelenir.

Tehlikeli atıkların depolama süreleri doğrultusunda atık firmasına teslim organizasyonu yapılmasını takiben izinli/lisanslı bertaraf/geri kazanım firmasına teslimi esnasında Kalite ve

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	11/12	01

Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisine yüklenecek atık kodu bilgisi verilir ve Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisinin MoTAT sistemi üzerinden almış olduğu Taşıma Kontrol Numarası (TKN) Veri Kayıt Görevlisi¹ tarafından temin edilir. Bu işlemin yapılması için; atık kodu ve atığın teslim edileceği anlaşmalı lisanslı firmalara firmaya ilişkin bilgiler depodan sorumlu çalışan/Veri Kayıt Görevlisi tarafından Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisine eksiksiz olarak iletilir ve izinli/lisanslı bertaraf/geri kazanım firmasına teslimi sırasında firmanın MoTAT sistemine girişinin yapılması sağlanır. Atık gönderimi sırasında sevk irsaliyesiyle birlikte Tehlikeli Madde Sevkiyat Formu depodan sorumlu çalışan/Veri Kayıt Görevlisi tarafından 2 nüsha olarak hazırlanır, bir nüsha araca teslim edilir, bir nüsha teslimatın gerçekleştiği depoda dosyalanır. Çevre ve İSG Performans İzleme ve Ölçme Prosedürü doğrultusunda atık firmasına SAP kaydı ile teslim edilen atıkların miktar bilgisi SAP'den çekilmek üzere SEDAŞ Lojistik ekibi, sipariş kaydı ile çıkışı yapılan atıklar için ise miktar bilgisi ilgili Satın Alma Müdürlüğünden talep edilir.

Atıklar araca yüklenirken aynı araca farklı atık koduna sahip atıkların yüklenmemesine ya da farklı atık koduna sahip tehlikeli atıkların birbirinden ayrı olacak şekilde yüklenmesine ve tehlikeli atıklar ile tehlikesiz atıkların karıştırılmamasına dikkat edilir.

Aynı zamanda tehlikeli atıklar için ise MoTAT sistemi üzerinden çekilen raporla da takibi yapılır.

Tehlikeli ve Tehlikesiz atıklar, Bakanlıkça hazırlanan web tabanlı program kullanılarak bir önceki yıla ait bilgiler girilerek yılda bir olmak üzere, takip eden yılın Mart ayının sonuna kadar Kalite ve Çevre Uzmanı ve/veya Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi tarafından beyan edilir.

Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi, atık yönetim planını hazırlar ve talep edilmesi durumunda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne bildirir.

Tüm SEDAŞ çalışanları, atık üretilmesini önlemeye veya üretilen atık miktarlarını asgariye düşürmeye yönelik Şirket uygulamalarına tabidir.

Atık Yönetim Planları 5 yıl ve Tehlikeli / Tehlikesiz Atık Geçici Depolama Alanı Denetim Formu ve Demontaj Malzeme (Koltuk Depo) Depolama Alanı Denetim Formu 3 yıl süreyle muhafaza edilir.

¹ Sakarya' daki Tehlikeli Atık Geçici Depo Alanından yapılan atık teslimatlarında bu görev cihaz kalibrasyon uzman yardımcısı tarafından gerçekleştirilir.

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü

	Doküman No	Doküman İsmi	Sayfa No	Rev. No
	SED.PR.079	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	12/12	01

6 . İLGİLİ DOKÜMANLAR

Tehlikeli / Tehlikesiz Atık Geçici Depolama Alanı Denetim Formu
Demontaj Malzeme (Koltuk Depo) Depolama Alanı Denetim Formu
Ana Depo Denetleme Formu
Koltuk Depo Denetim Formu
Anlık Kaza/Olay Bildirim Formu
Satın Alma Politikası
Tehlikeli Madde Sevkiyat Formu
Çevre ve İSG Performans İzleme ve Ölçme Prosedürü
Malzeme Kalite ve Kontrol, Bakım ve Onarım Yönetimi Prosedürü

KONTROLSUZ KOPYADIR...

Hazırlayan	Gözden Geçiren	Onaylayan	
Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Kalite ve Çevre Süreç Yöneticisi	Arge Kalite ve Çevre Müdürü	Regülasyon Strateji ve Uyum Direktörü